NEDERLANDSE ASSOCIATIE VOOR PODIUMKUNSTEN

Ministerie van OCW
T.a.v. de minister, mw. J. Bussemaker
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Datum: 8 februari 2016
Kenmerk: 16-003
Onderwerp: bestemming €2 miljoen inkomenspositie podiumkunstenaars

Geachte minister Bussemaker,

Onderstaande brief hebben wij vandaag verzonden aan de Raad voor Cultuur. We richten deze brief ook aan u omdat de besluitvorming bij u ligt.

Zoals de NAPK al langer aanhangig maakt en nu ook door de SER en de Raad voor Cultuur bevestigd wordt, is de arbeidsmarktpositie van kunstenaars zeer ongunstig. In de podiumkunstensector hebben wij voor de sectoren theater en dans een cao opgesteld, die medio 2015 algemeen verbindend verklaard is en daardoor gehanteerd moet worden bij alle Nederlandse theater- en dansproducties. De cao theater en dans bevat tevens een aanbeveling hoe om te gaan met de honorering van zzp'ers, namelijk 30% bovenop het in het loongebouw aangegeven salaris te betalen als tegemoetkoming voor de diverse verzekeringen. De sector muziekensembles heeft geen regeling. Met deze sector werkt de NAPK op dit moment aan een richtlijn voor honorering.

De werkgevers verenigd binnen de NAPK zijn van mening dat een professionele sector alleen kan floreren en zijn professionaliteit kan bewaken als er een gezamenlijke verantwoordelijkheid wordt genomen voor goed werkgeverschap en goed opdrachtgeverschap, evenals goed werknemerschap en opdrachtnemerschap. We vinden dat een verantwoordelijkheid van werkgevers, werknemers, zzp'ers én subsidieverstrekkers tezamen. Wij signaleren drie urgente problemen die van belang zijn voor uw besluitvorming over de besteding van € 2 miljoen om de positie van kunstenaars op de arbeidsmarkt te verbeteren.

Het eerste probleem is dat er binnen de podiumkunsten meerjarig gesubsidieerde producenten zijn die aangeven de cao niet (meer) te kunnen hanteren omdat het subsidiebudget niet toereikend is (en om die reden ook geen aansluiting zoeken bij onze branchevereniging). Er is sprake van een neerwaartse spiraal, met name bij de 'niet BIS-producenten'. Gehoopte externe bijdragen zoals o.a. sponsoring en mecenaat blijken amper te vinden, vele instellingen zitten aan de maximaal haalbare eigen inkomsten, uitkoopsommen worden steeds lager, garanties steeds minder. De bodem glijdt langzaam onder het fundament vandaan.

Het tweede probleem is specifieker: muziekensembles hebben, door de bezuinigingen en de daarop aangepaste regelgeving bij het FPK en deels vanuit een historisch zo gegroeide werkpraktijk, een schrikbarende achterstand bij het honoreren van musici (zzp'ers). Hierover hebben wij een rapport gepubliceerd dat in bezit van uw ambtenaren is, en naar aanleiding daarvan werken we met deze werkgevers aan een richtlijn voor het redelijk honoreren van

Piet Heinkade 5 1019 BR Amsterdam T 020 751 70 10 info@napk.nl www.napk.nl BANK 518 773 655 IBAN NL 58 ABNA 0518 7736 55 KvK 343 460 93 BTW 820 939 109 B01

musici. We hebben het voornemen deze richtlijn voor de zomer van dit jaar te publiceren. De meeste ensembles genereren 50-70% van hun totale budget zelf. Dat verder verhogen is geen optie. Om de richtlijn ook daadwerkelijk te kunnen gaan toepassen zal er dan ook extra budget vanuit de overheid nodig zijn en een aanpassing in de regelgeving bij het FPK.

Het derde probleem is dat de verhoudingen scheefgroeien in de podiumkunstensector: er wordt door het Fonds Podiumkunsten gefinancierd op basis van speelbeurten met daaraan gekoppelde normbedragen. Deze systematiek is van grote invloed op het al dan niet adequaat kunnen honoreren van werknemers en zzp'ers door de gezelschappen. Kosten en opbrengsten van een gezelschap zijn voor een groot deel afhankelijk van de soort organisatie, genre en de hoeveelheid mensen in de productie. Waar de ene organisatie uit vier spelers bestaat, geldt voor de andere dat er altijd minimaal 15 à 20 mensen in de uitvoering nodig zijn. Het huidige systeem van het FPK houdt onvoldoende rekening met de verschillen tussen gezelschappen. NAPK drong in dit kader al eerder aan op maatwerk.

Er is op korte termijn een financiële impuls nodig om het midden- en kleinbedrijf van de podiumkunstensector, in het bijzonder de muziekensembles, te helpen om hun werkgeverschap naar behoren in te vullen. We pleiten er bij u voor om voor 2016 het Fonds Podiumkunsten in de gelegenheid te stellen de kunstenaars via een extra impuls te compenseren.

Namens de podiumkunstensector hopen wij dat u de beschikbare € 2 miljoen die bestemd is voor het verbeteren van de financiële positie van kunstenaars in 2016, inzet via het Fonds Podiumkunsten, opdat het fonds:

1. de bijdragen aan alle genres kan indexeren zoals dat bij de BIS gebeurt, met als doel de inkomensposities van podiumkunstenaars (veelal zzp'ers) die binnen het MKB van de podiumkunstensector werkzaam zijn te verstevigen.
2. de muziekensemblesector kan ondersteunen in het inlopen van de achterstand op andere genres als het gaat om honorering.

We realiseren ons dat met het eenmalige karakter van een dergelijke impuls nog geen structurele verbetering wordt bewerkstelligd. De ontwikkelingen op het gebied van de Wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties (Wet DWBA) zullen onze sector de komende jaren bovendien ook nog voor een flinke verhoging van de personeelslasten stellen. De NAPK denkt graag mee hoe het stelsel kan worden ingericht op de praktijk.

Ik ben graag bereid om onze brief mondeling toe te lichten.

Met hartelijke groet,
Dat heeft consequenties voor de beleidsplannen zoals die zijn ingediend bij het Fonds, en

voor het halen van voldoende speelbeurten in 2017.
Yolande Melsert
directeur NAPK

NEDERLANDSE ASSOCIATIE VOOR PODIUMKUNSTEN

cc. FPK, Kunsten ‘92